

ЛІТЕРАТУРА

1. *Виноградов В.* Русский язык: Грамматическое учение о слове. – М., 1997.
2. *Гординський С.* Колір і ритми: Поезії. Переклади. – К., 1997.
3. *Гумилев Н.* Стихотворения и поэмы. – М., 2008.
4. *Дараган Ю.* Срібні сурми: Поезії. – К., 2004.
5. *Зуєвський О.* Вибране. Поезії. Переклади. – К., 2007.
6. *Качуровський І.* Круг понадземний. Світова поезія від VI по XX століття: Переклади. – К., 2007.
7. *Клен Ю.* Вибране. – К., 1991.
8. *Лита Ю.* Поезія. – Торонто, 1967.
9. *Маланюк Є.* Поезії. – Львів, 1992.
10. *Маланюк Є.* Книга спостережень: Статті про літературу. – К., 1997.
11. *Муза любові й боротьби:* Українська поезія празької школи. – К., 1995.
12. *Ольжич О.* Незнаному воякові. Заповідане живим. – К., 1994.
13. *Орест М.* Держава слова: Вірші та переклади. – К., 1995.
14. *Поza традиції:* Антологія української модерної поезії в діаспорі. – К. – Оттава, 1993.
15. *Потебня А.* Из записок по русской грамматике. – М., 1958.
16. *Празька* поетична школа: Антологія. – Харків, 2004.
17. *Стефанович О.* Збір. тв. – Торонто, 1975.
18. *Фальківський Д.* Поезії. – К., 1989.

Отримано 1.12.2009 р.

м. Київ

Олександр Бакуменко

УДК 81'255.4–051(477)

ДМИТРО БІЛОУС У КОНТЕКСТІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Стаття присвячена перекладацькій діяльності відомого українського письменника Дмитра Білоуса, який збагатив національну культуру унікальними зразками світової літератури. Автор статті зосереджує увагу на творчому доробку письменника як визначного болгариста.

Ключові слова: літературний переклад, антологія перекладу, байка, зміст оригіналу, зміст перекладу.

Oleksandr Bakumenko. Dmytro Bilous in the context of literary translation

The article covers the translations of a well-known Ukrainian writer Dmytro Bilous. The latter enriched the national culture of Ukraine with quite a few works of world literature. The author of the article focuses on Dmytro Bilous' achievements as a connoisseur of Bulgarian language.

Key words: literary translation, anthology of translation, fable, the meaning of the original, the meaning of translated text.

У квітні цього року виповнилося б 90 років відомому українському письменникові Дмитру Білоусу. Найяскравішою гранню його творчості був літературний переклад, і зроблено Білоусом на цій ниві чимало. Ще з юності багато перекладав – білоруських, російських, прибалтійських поетів, найбільших же успіхів у художньому перекладі досяг як видатний болгарист. Поет досконало опанував болгарську мову й до болгарського народу прийшов у всеозброєнні любові. Книжки Д. Білоуса останніх десятиліть усе більше вели читача на болгарську землю. Літературознавчі статті, виступи про працю в болгаристиці, про роботу над художніми перекладами досі мають широкий резонанс у слов'янських країнах.

Перекладом Д. Білоус зацікавився у шкільні роки, коли побачив книжку Максима Рильського в перекладі російською мовою. Гортаючи її сторінки, він

знайшов ті вірші, які знав напам'ять українською, і вдома довго порівнював оригінали з перекладами. Це захопило хлопця, адже думки в перекладених віршах були майже однакові, а виражалися вони різними словами. Його самого потягло спробувати щось перекласти. І восьмикласник Митько переклав "Зимовий ранок" О. Пушкіна. Згодом, натрапивши на переклад цього вірша, уже досвідчений перекладач Білоус побачив усі недоліки свого першого досвіду, побачив, як можна було б перекласти той вірш і чому він не зміг цього зробити... Під час війни в бібліотеці красноярського шпиталю він знову побачив знайоме російське видання творів М. Рильського. Знічев'я спало на думку перекласти рядки, які він не знав напам'ять, щоб колись порівняти, чи схожі будуть ті рядки на оригінал. Але хоч як намагався, не вийшло в нього жодного рядка. Замислившись, зрозумів, що причина невдачі була психологічного плану – підсвідомо "тиснув" авторитет відомого оригіналу! На шпитальному ліжку пробував писати вірші. Але й вірші не писалися на відповідному рівні – заважало тяжке поранення.

Коли Д. Білоус 1944 року приїхав до Києва продовжувати працю на українському радіо, упорядник видання українських перекладів байок І. Крилова Микола Терещенко, знаючи про його можливості в сатиричному, розмовному жанрі та прочитавши його епіграми в "Літературній Україні", запропонував Білоусові перекласти кілька байок Крилова з російської. Дмитро взяв на пробу невеличку байку "Вівці та собаки" й одразу ж зробив влучний переклад. Побачивши результат, М. Терещенко почав передавати Білоусові на переклад байки, які не встигали перекласти інші письменники. Дмитро перекладав їх одну за одною, не затримуючи процес підготовки книжки Крилова у видавництві "Дніпро". Тому в повоєнному українському виданні байок І. Крилова найбільше перекладів зробив наймолодший тоді за віком перекладач Д. Білоус – сорок п'ять із двохсот восьми. Під час війни, восени 1944 року, видання байок Крилова українською мовою вийшло великим накладом. Згодом ця книжка перевидавалася [див.: 7].

Фактично свою професійну літературну діяльність Д. Білоус розпочав із байки й перекладати також почав з байок. І це не дивно, адже байка з дитинства була його найулюбленішим поетичним жанром. Перекладам байок народів світу належить чільне місце у творчості Білоуса. Якщо всі перекладені ним байки зібрати в одну книжку, вийшла б дуже цікава антологія. Авторизована байка Білоуса – це суттєва новизна, свіжий струмінь у скарбниці української літератури.

Якість перших перекладів, зроблених ще в юності Д. Білоусом, високо відзначали фахівці літературного перекладу. Після першої вправної спроби поет почав перекладати епіграми О. Пушкіна, вірші О. Некрасова. Його перші друковані твори були перекладацькими. Під час його роботи в журналі "Вітчизна" член редколегії часопису Павло Тичина запропонував редакції знайомити читачів з поезією різних народів, публікуючи спеціально підготовлені цикли віршів. З цього приводу він запропонував, зокрема, відрядити до Литви Д. Білоуса, щоб той привіз вірші литовських класиків і сучасних поетів. Білоус із радістю відгукнувся на рекомендацію Тичини, адже у Вільнюсі та Каунасі у Дмитра Григоровича були добрі друзі по роботі у Всесоюзному радіокомітеті. З відомим поетом Вацісом Реймерісом його єднала давня дружба ще з часів спільної праці на Всесоюзному радіо. До Реймеріса у Вільнюс Білоус неодноразово приїздив після війни, уже вивчивши литовську мову, з власними перекладами литовських письменників. У Вільнюсі тодішній голова Спілки письменників Литви П. Цвірка та колишні Білоусові колеги по роботі на радіо Й. Балтушіс і В. Реймеріс оцінили увагу українців до їхньої поезії й допомогли

Білоусові підготувати матеріали, дослівні переклади, коментарі. Так завдяки Білоусу в журналі “Вітчизна” вперше в Україні була широко репрезентована литовська поезія. Вірші Майроніса, В. Міколайтіса-Путінаса, Саломеї Неріс, Т. Тільвітіса, Е. Межелайтіса, В. Реймеріса, В. Мозурюнаса було подано в перекладах П. Тичини, М. Рильського, В. Бичка, В. Ткаченко та Д. Білоуса. Захоплення литовською поезією вилилося в переклади Д. Білоусом поем класиків Д. Пошки “Мужик Жемайтії і Литви”, А. Баранускаса “Анікшайський бір”, багатьох віршів Майроніса, кількох сучасних поетів – А.Малдоніса, В.Реймеріса та ін.

Дружба з П. Тичиною, що розпочалася під час роботи Білоуса у “Вітчизні”, тривала до смерті класика української літератури. П.Тичина був одним із перших, хто рекомендував перекладача до вступу у Спілку письменників України. Навіть коли Білоус пішов з “Вітчизни”, Тичина ввів його до складу делегації до Вірменії на урочистості з нагоди сторіччя від дня смерті видатного вірменського письменника, просвітителя, педагога, етнографа, основоположника нової вірменської літератури й літературної мови Хачатура Абовяна. У квітні 1948 р. до гостинної Вірменії приїхали представники багатьох союзних республік. У складі української делегації на чолі з П. Тичиною були О. Ільченко, М. Талалаєвський і Д. Білоус. Атмосфера вірменських зустрічей позитивно вплинула на членів української делегації. Невдовзі Д. Білоус сам долучився до вивчення братніх мов. Почав перекладати з вірменської байки А. Ісаакяна, поезії Ахавні, А. Грамі, О. Шіраза, байки А. Дарбні, М. Корюна, С. Акоюна.

Щирі стосунки єднали Д. Білоуса з Білоруссю. Часто розповідав Дмитро Григорович своїм учням про тихий дерев'яний будинок у Біловезькій Пущі, про гостинного його господаря Якуба Коласа, який сказав тоді молодому українському поетові такі слова: “Коли чоловік збирається в дорогу, він дбайливо оглядає колеса, мастить, де треба. А що ж говорити про Слово? Треба, щоб і воно йшло легко і невимушено”. А на прощання тоді подарував Білоусові свої “Верши”, книжку, що стала для Дмитра Білоуса першим підручником білоруської мови. Ще під час роботи в Москві на радіо Дмитро Григорович захопився перекладами білоруських класиків та сучасних поетів. Він познайомив українців з віршами Янки Купали, Якуба Коласа, Ф. Богушевича, К. Крапиви, П. Бровки, М. Танка, П. Панченка, С. Траховського, В. Корбана, Н. Гілевича, Р. Писіна, П. Макаля. А 1960 року в Білорусі вийшла окремою книжкою збірка дитячих поезій Білоуса “Птушыныя галасы” [4]. До речі, того ж року й болгарська малеча побачила рідною мовою Білоусову книжку “Птичи гласове” [3].

Щоб передати головну сутність, зміст, особливо художні вартості твору, Дмитро Григорович сміливо відступав від тексту оригіналу, але, крім загальних вимог до перекладу, намагався зробити твір органічним, природним, звучним. Перекладач прагнув викликати в читача емоційне й естетичне задоволення. Зазвичай, виступаючи на творчих зустрічах, Д. Білоус читав і свої переклади, й оригінали. Митець любив повторювати: “Оригінал – це документ, який при вдалій інтерпретації свідчить на користь перекладача, при невдалій – проти нього”. Розуміючи, що втрати при перекладі поезії завжди неминучі, Білоус усе одно був противником неповноцінних перекладів, які треба було “припудрювати”. Тому вважав за необхідне застосовувати засоби творчого надолужування. Однак у практиці перекладача не було й жодного випадку відмови від конкретики образу, який був в оригіналі. Часто майстер відчував і незадоволення від першого варіанта перекладу, тоді перекладав вірш по кілька разів, не знищуючи чернеток, а потім вибирав з них найвдаліші рядки і зводив до купи. Але завжди застерігав своїх послідовників, молодих перекладачів від

буквалізму, який здатен спотворити текст і завести в оману читача. Наприклад, один тлумач рядки пушкінського вірша “Бесы” – “Домового ли хоронят, ведьму ль замуж выдают?”, не відчуваючи стилістичного забарвлення українського звороту, переклав: “Дідька лисого хоронять. Відьму заміж оддають”, запевняючи, що “тут усе точно за словником”. На що Д. Білоус відповів такою реплікою-жартом:

В тім-то й річ: коли буквально
підставляєш точно те ж,
дідька лисого нормально
хоч рядок перекладеш!

Дмитро Григорович був прихильником перекладів тих авторів, з якими склалися певні контакти, або тих, кого добре знав, чію творчість відчував і любив. Він уважав, що тісний душевний контакт – важлива складова успіху. Адже стало аксіомою: для того, щоб знати поета, треба побувати на його батьківщині. На власному досвіді Д. Білоус відчув це, перебуваючи півроку в Болгарії, а потім неодноразово приїжджаючи до своїх зарубіжних друзів. За рекомендацією П. Тичини Д. Білоус 1958 року поїхав до Болгарії вивчати скарби братньої слов'янської культури. Величезна праця Д. Білоуса як інтерпретатора болгарської літератури зробила його видатним болгаристом, повпредом України у братній Болгарії. Упродовж багаторічної перекладацької діяльності він видав двотомну “Антологію болгарської поезії”, одностомник поезій І. Вазова, багатьох інших болгарських авторів [див.: 6; 8; 9].

Письменник ґрунтовно готувався до свого першого тривалого відрядження до Болгарії: багато перечитав з історії країни та народу, буквально проштудіював переклади поезій, зроблені на той час у рідному слові. Іти до іншого народу у всеозброєнні любові, з відкритим для добра серцем – таким було кредо Білоуса-перекладача. У статті “Друг болгарської літератури”, уміщеній у болгарській газеті “Літературен фронт”, відомий болгарський письменник Ангел Тодоров писав: “Спонуканий любов'ю до Болгарії, Дмитро Білоус вивчив нашу мову так досконало, що коли, скажімо, потрапляє в купе поїзда в товариство незнайомих болгар, то його вважають за співвітчизника. Його київське помешкання заповнене болгарськими книгами – він уважно стежить за нашою літературою, нашою поезією, одержує багато болгарських періодичних видань, часто перекладає вірші болгарських поетів, пише статті про болгарську поезію. Під час свого першого перебування в Болгарії Дмитро Білоус багато подорожував по країні, знайомився з її життям, етнографією, діалектами, вивчав легенди, пісні, прислів'я. Досконало розібрався з місцевими літературознавцями, фахівцями, прочитавши знакові твори болгарських поетів, прозаїків, драматургів. Список творів, перекладених Білоусом з болгарської – величезний. Наприклад, він переклав на українську мову книжки Камена Калчева, кілька п'єс, безліч віршів Івана Вазова, Любена Каравелова, Ламара, Ангела Тодорова, Георгія Джагарова, Павла Матєва, Івана Давидкова, Андрея Германова, Любомира Левчева, Димитра Методієва”.

Болгаристика – одна з найяскравіших сторінок у творчості Дмитра Білоуса. І цьому, безумовно, сприяла дослідницька праця українського письменника у глибинах болгарського етносу та спілкування з провідними діячами болгарської літератури. Тут на особливу увагу заслуговують його особисті стосунки з болгарським поетом та українознавцем Димитром Методієвим, глибоким дослідником творчості Тараса Шевченка, талановитим перекладачем з української мови болгарською “Кобзаря”. Хоча Методієв знав, що Шевченка

в Болгарії перекладали класики Р. Жинзіфов, Л. Каравелов, П. Славейков і деякі сучасні письменники, він усе одно спробував інтерпретувати у своєму варіанті творчість українського генія.

У Болгарії Д. Білоус бував неодноразово, його творчі відрядження до цієї сонячної країни перетворилися на робочі подорожі. Там він подружився з багатьма представниками культури, бував на цікавих мистецьких вечорах. Але головне, що він створив і залишив у спадок майбутнім поколінням національну українську сторінку в історичній культурі братнього слов'янського народу. Відчуваючи з першого свого приїзду потребу у глибшому вивченні болгарської мови та літератури, український поет-перекладач відвідував лекції кращих професорів Софійського університету. Уже працюючи на досить пристойному рівні в галузі літературного перекладу, Д. Білоус жваво цікавився сучасною болгарською літературою й відвідував лекції відомих фахівців. Зокрема, лекції відомого болгарського професора Петера Дінакова, фольклориста світового рівня, видатного науковця, автора багатотомних видань. Одного разу прийшов до нього на лекцію на дві пари, сів скромно позаду. Наприкінці другої пари, хвилин за тридцять до завершення професор каже студентам: "А тепер я хочу зробити для вас сюрприз: тут у нас в аудиторії присутній український гість Дмитро Білоус. Давайте послушаємо, що він скаже". Таке запрошення до участі в лекції захопило Білоуса зненацька. Але навіть і без попередження він швидко зорієнтувався. У цьому випадку врятувало тлумача те, що він уже добре знав напам'ять чимало віршів болгарською мовою, які йому вдалося перекласти українською. І Дмитро Григорович запропонував кілька своїх інтерпретацій українською мовою відомих болгарських поетів. Виступ його хоч і був експромтом, але все прозвучало дуже переконливо, а головне щиро й натурально.

Болгарську мову в основному Білоус вивчав самотужки, самостійно, тривалі години просиджував у бібліотеках болгарської столиці, брав консультації в заслуженої вчительки Болгарії Анастасії Балабанової. Немолода вже вчителька мала колосальний досвід, вона була навіть нагороджена орденом Кирила та Методія за свою просвітницьку діяльність. Під час піврічного відрядження Білоуса в Болгарії А. Балабанова час від часу консультувала українського поета, допомагаючи йому швидше опанувати болгарську. З першого дня навчання Дмитро Григорович прийняв умови вчительки: під час занять говорити винятково болгарською мовою. Така настанова аніскільки не здивувала Білоуса, адже вчителька зовсім не володіла українською. З другого чи з третього заняття А. Балабанова змусила українця розмовляти болгарською мовою. Такому швидкому вивченню мови, мабуть, сприяла потужна праця самого учня. Він переглядав безліч театральних вистав, кінофільмів, телепередач болгарських митців. Український поет багато читав і знав напам'ять чимало болгарських творів, захоплено вивчав народну творчість. З цього приводу Георгій Джагаров, тодішній голова Спілки письменників Болгарії, пожартував: "Тобі, Дмитре, болгарська мова дуже добре дається, навіть оцей яргулям, твердий знак, який важко вимовляється не болгарами. Цей редукований звук українською мовою важко передати, оскільки чується він чи то "о", чи то "и" (Тирново). А ти вимовляєш його, як справжній болгарин. А ще хочу відзначити таку річ. Якби трапилося якесь глобальне лихо і під загрозою опинилася болгарська культура або, скажімо, якась там частина її загинула, то про болгарську поезію можна не турбуватися, поки ти, друже, є на світі. По твоєму творчому доробку, завдяки твоїй феноменальній пам'яті, можна повністю відтворити й поновити усю болгарську поезію". На що Д. Білоус скромно відповідав, мовляв, болгарин – великий жартуни, тому й перебільшують мої можливості. Але в такій високій

оцінці творчої діяльності Білоуса в царині болгарської літератури відомими діячами болгарської культури, безумовно, є частка правди.

Уважно прислухаючись до живої болгарської народної мови, Дмитро Білоус досяг такого рівня її розуміння, коли болгарська мова заспівала в його душі, про що свідчить і вірш “Болгарська мова”, написаний Білоусом у тому пам’ятному відрядженні:

І кожне слово, щире слово –
душі слов’янської розвій, –
болгарська мова, братня мова,
співуча в твердості своїй.

Глибоко вивчаючи братню слов’янську мову, Д. Білоус звернув увагу на те, що в болгарських поетів існують такі вірші, у котрих кожне слово одного рядка римується із кожним словом іншого рядка. Це т. зв. панторима, яку взяв на своє озброєння і Д. Білоус, часто користуючись у своїй поетичній творчості панторимою та внутрішньою римою. Як відомо, вірші із внутрішніми римами дуже співучі, композитори такі вірші обожнюють.

Уряд Болгарії високо оцінив діяльність українського поета. 1966 року його як видатного болгариста було нагороджено орденом “Кирила та Методія” першого ступеню. У двотомній “Антології болгарської поезії”, що побачила світ у київському видавництві “Дніпро” 1974 року завдяки титанічній праці Д. Білоуса, майже тисяча сторінок тексту, до того ж половина всіх перекладів в антології зроблена особисто ним. “Участь в антології Дмитра Білоуса, – писав професор Софійського університету С. Русакієв, – можна назвати справжнім творчим подвигом. Нам пощастило, що ми маємо такого талановитого популяризатора болгарської літератури в братній Україні. Дмитро Білоус, відмінно володіючи болгарською мовою, знає до тонкощів її поетичну експресивність, глибоко відчуває нашу поезію. Участь Дмитра Білоуса в антології – найбільша. Він переклав понад триста поетичних творів – половину її змісту. Впадає в око вміння митця глибоко вживатися в оригінал, схоплювати його цілісний ідейно-образний зміст, відтворювати всі нюанси. Білоус майстерно оперує складними законами поетичного перекладу, має свій стиль роботи і в своїй плідній перекладацькій діяльності завжди прагне до максимального творчого ефекту”.

Д. Білоус як упорядник, перекладач і титульний редактор двотомної “Антології болгарської поезії” виконав величезну роботу. Це видання – справжнє досягнення письменника, який духовні скарби братнього народу переніс на рідну ниву, збагативши тим самим вітчизняну поезію. У Болгарії “Антологія болгарської поезії” у двох томах була відзначена Золотою медаллю як найкраще з антологічних видань, що вийшли іншими мовами світу. А в Україні за свою перекладацьку працю Дмитро Білоус був удостоєний Всеукраїнської літературної премії ім. Максима Рильського за 1976 рік.

До особливої перекладацької майстерності Білоуса фахівці відносять перекладену ним „Молитву абеткову”. Цей твір давньої болгарської писемності свого часу привернув увагу Івана Франка, інших дослідників. В інтерпретації Білоуса збережено її суттєву особливість – дотримано форми акровірша. Ця молитва називається абетковою тому, що перші літери кожного рядка, коли читати згори вниз, складають слов’янську абетку.

Молитва абеткова

(з Костянтина – Кирила, або Костянтина Преславського, IX ст.)

Аз молюся словом сим до Тебе,
Боже мій, що сотворив на світі
Видимі й невидимі істоти,
Господи, пошли Свого на мене
Духа, щоб зродив у серці Слово,
Єже буде для добра всім сущим
Животворне мудрістю Твоєю.
Затверди Закон – ясний світильник,
І дорогу праведного Слова,
Й рід слов'янський сподоби хрещений,
Кротких тих, котрі людьми Твоїми
Ласкою Твоєю нареклися,
Милості вони Твоїї просять.
Нам дай, Боже, всемогутнє Слово,
Отче, Сину й Найсвітліший Духу, –

Прагнучи од Тебе допомоги,
Руки піднесу свої до неба:
Силу й мудрість дай Твою черпати,
Тільки ж Ти даєш снагу достойним,
Упаси нас, Боже, од спокуси,
Фараонської важкої злоби,
Херувимську мисль подай і розум,
Царю наш Небесний, хочу славить
Чудеса Твої предивні, вічні,
Шестикрильної снаги спізнати,
Щедре діло Вчителем твориме
Юному й похилому доступне:
Язиком новим хвалу воздати.
І Отцю, і Сину, і Святому Духу,
І нині, і прісно, і навки вічні... Амінь [1, 16].

1996 року, коли Дмитро Білоус востаннє перебував на Балканах під час днів України в Болгарії, президент братньої країни Желе Желев вручив йому орден “Мадарського вершника” першого ступеню. Український письменник був першим зарубіжним митцем, якого відзначили цією найвищою державною нагородою сучасної Болгарії.

Працюючи над перекладами, Д. Білоус добре розумів, що знання обстановки та умови існування автора допомагають достеменно передавати стиль та манеру письма поета. Тому найважче було Білоусові перекладати класиків, які давно пішли з життя. Тут для повного уявлення про цих людей ставало у пригоді листування, мемуари, спогади друзів. Тому Дмитро Григорович цікавився всіма уподобаннями, смаками, звичками та деталями життя авторів, яких йому доводилося перекладати.

До речі, турбуючись про збагачення репертуару театрів України здобутками зарубіжної драматургії, Д. Білоус на замовлення Міністерства культури України здійснив переклади творів В. Шекспіра, Лопе де Веги, П. Кальдерона, Ж. Оффенбаха, І. Вазова, І. Крилова, О. Пушкіна, М. Некрасова, Я. Райніса, Х. Ботєва, А. Ісаакяна. З цього приводу в одному зі своїх віршів він писав:

Нам чуже – не чужде. Чом звучить так рідно?
Бо в яснім сузір'ї, діюча, жива,
світові шедеври відкриває гідно
мова українська – мова світова [2, 42].

Дмитро Григорович неодноразово наголошував: “Перекладати набагато важче, ніж писати своє. У власному вірші можна змінити хід думки, сюжетний поворот, розмір. А в перекладі існує певна заданість, яка тримає інтерпретатора в жорстоких рамках...” . З цього приводу в поета є такі гарні рядки:

Та між страшних прогалин, зяянь,
коли ведеш ти власний спів,
ти – автор, сам ти тут хазяїн
думок, і образів, і слів.
В перекладі – не менше палу:
і думаш, і твориш ти ж,
та в автора оригіналу

немов на прив'язі сидиш...
.....
Та в тебе ж гідність є. І гонор.
Ти в щирості не знаєш меж.
По краплі кров свою, як донор,
перекладові віддаєш...[1, 156].

Своїм “перекладацьким донорством” Дмитро Григорович Білоус понад шістдесят літ сприяв авторитетові України у світі, сприяв взаємозбагаченню літератур, збагаченню національної культури неповторними зразками світової літератури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус Д. Безцінний скарб: Вірші для дорослих і дітей. – К., 2004.
2. Білоус Д. Мандрівка в Країну Чеснот. – К., 2005.
3. Білоус Д. Птичи гласове. – Софія, 1960
4. Белавус Д. Птушинья галасы. – Мінськ, 1960.
5. Вазов І. Вірші та поеми. – К., 1985.
6. Джагаров Г. Пересторога: Вибрані поезії. К., 1973.
7. Квілов І. Байки. – К., 1950.
8. Методієв Д. Велике перенаселення: Вірші. – К., 1975.
9. Методієв Д. Червоний мак: Вірші та поеми. – К., 1969.

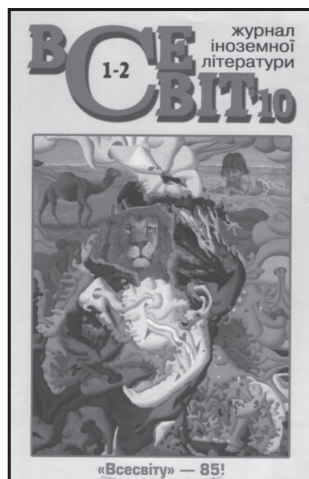
Отримано 2.03.2010 р.

м. Київ

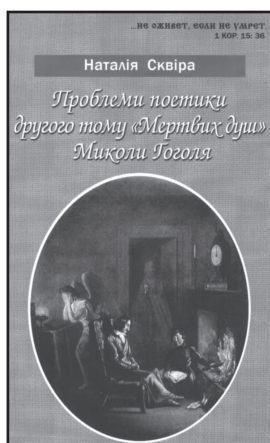
Наші презентації

ВСЕСВІТ. – 2010. – №1-2.

У черговому номері часопису вміщено поезії Джеймса Дугласа Моррісона та Шарля Бодлера, роман Салмана Рушді “Флорентійська чарівниця”, оповідання сучасних німецьких письменників Ральфа Ротманна, Клеменса Майєра, Маркуса Ортса та Крістофа Гайна. У рубриці “Письменник. Література. Життя” друкуються інтерв’ю з Юсуфом Азізі “...Іран оточений залізною завісою з усіх боків”, розвідки Сібе Шаапа “Істина як виклик: міркування про Ніцше і фаталізм” та Сергія Тарадайка “Методом тьку” (до 165-річчя Фрідріха Ніцше), три нариси Юлі Це, статті Миколи Шатилова “Перекладаю те, що мені подобається”, Дмитра Дроздовського “Мукалліт святої азербайджанської буденності”, Олени Радчук “Опір оригіналу і метод тлумача: “Джон Андерсон” Р. Бернза в перекладах П. Грабовського, В. Мисика і М. Лукаша”, “Наталії Бедзір “Ж.-Л.Годо – француз, який вчить нас бути щасливими”, В’ячеслава Агеєва “Нові пригоди Толстого і Достоєвського”, Дмитра Дроздовського “Віра Річ...In memoіam”. Наприкінці журналу вміщено оповідання Аґати Крісті “Приборкання Цербера”.

І.Х.

Сквіра Наталія. Проблеми поетики другого тому “Мертвих душ” Миколи Гоголя: Монографія. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 328 с.

У монографії цілісно-концептуально проаналізовано другий том “Мертвих душ” М. Гоголя, досліджено такі проблеми поетики другої частини поеми, як біблійна інтертекстуальність мотивів, металогічних конструкцій і сюжетних елементів твору; художня природа характеротворення; специфіка інтер’єру, пейзажу та нова естетика художнього слова Гоголя.

О.Б.